

Módszerek a kutatás diszkurzív gyakorlataihoz II.

Antalóczy Tímea – Zavec Tibor

Moholy - Nagy Művészeti Egyetem, Doktori Iskola

A 2022. tavaszi félév; szerda 10.00-11.20

A kurzus kreditértéke: 5 Heti óraszám: 2 Kód: di53 / Előtanulmányi követelmény: nincs

A számonkérés formája: kutatási terv, csoportos és egyéni prezentációk, interjú- és kérdőív készítése, elemzések, záró esszé, vizsgakonzultáció

Konzultáció: előre egyeztetett időpontban / E-mail: timea.antaloczy@gmail.com, zavec.tibor@zavecresearch.hu

A kurzus célja:

„(...) ha meg akarunk érteni egy tudományt, először nem az elméleteit vagy eredményeit kell megtekintenünk, és egészen biztosan nem azt, amit hívei mondanak róla – azt kell megnéznünk, hogy mit csinálnak azok, akik a gyakorlatban művelik.” (Geertz, 1994, 172.) E gondolatok szem előtt tartása mellett a kurzus során szó esik kutatási elméletekről, módszerekről, de leginkább azok alkalmazási területeiről, illetve közvetlen használatuk modellezéséről. Legfőbb cél, hogy a hallgatók saját doktori témájuk vonatkozásában megtalálják a leginkább hatékonyan alkalmazható kutatási módszereket. Ezt hivatott elősegíteni az órai tananyag, az ajánlott szakirodalmak, a folyamatos csoportos ill. egyéni konzultációk és prezentációk.

Tartalma/témakörei:

A kutatási koncepció. Operacionalizálás. Az empirikus kutatás folyamata.

Kvalitatív és kvantitatív módszerek értelmezése. Adatfelvételi technikák. Desk research. Pilot Study.

A kutatás pszichológiai környezete. Szelektív észlelés. A hallgatás spirálja. Egyéni kutatási ambíciók.

A kurzus teljesítésének feltételei:

A félév végi osztályzat a félévközi – előre egyeztetett határidőkre elkészített – feladatok teljesítéséből, az órákon való aktív részvételből áll. Félévközi feladatok: mini kutatások jelentéseinek elkészítése, megvitatása, egymás kutatási terveinek – párokban történő - prezentálása, az ehhez kapcsolódó kommentek, csoport-témákra kérdőív készítése. Az egyéni kutatási terv (órai és az önállóan gyűjtött, illetve ajánlott szakirodalmi ajánlások mentén történő) tovább gondolása esszé formájában a vizsgaidőszak – csoporttal - előre egyeztetett időpontjára való leadása. Az ezt követő héten – szintén előre egyeztetett - vizsgakonzultáción való jelenlét.

Ajánlott irodalom:

Angelusz Róbert (1995) *Kommunikáló társadalom*. Budapest: Ferenczy Kiadó

Antalóczy Tímea – Kapitány Ágnes (2006) *Az iparművészet változó szerepe az átalakuló vizuális kultúrában*. Budapest: NKA

Babbie, Earl (2000): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Budapest, Balassi Kiadó

Durkheim, É.: *A szociológia módszertani szabályai*. In: Szociológiai irányzatok a XX. század elejéig. Új Mandátum, Bp., 272-313. o.

Bán András (szerk.) (1999): *Körülírt képek. Fényképezés és kultúrakutatás*. Miskolc. Budapest: Miskolci Galéria – Magyar Művelődési Intézet

Bán András - Biczó Gábor (2000): *Kutató tekintet. Képalírás egy talált fotográfiához*. Magyar Lettre International, 38. (<http://www.c3.hu/scripta/lettre/lettre38/ban.htm>)

Bryman, Alan (2005): *Kvantitatív és kvalitatív módszerek összekapcsolása*. In: Településkutatás. Letenyey László (szerk.) Budapest, L'Harmattan, 371-391.

Elias, Norbert (1999) *A szociológia lényege*. Bp.: Napvilág. 31-48.

Géring Zsuzsanna (2008): *'Diszkurzív fordulat' a társadalomtudományokban és Ruth Wodak és a diskurzustörténeti iskola*. In: Némedi, D. (szerk.) (2008): *Modern szociológiai paradigmák*. Budapest: Napvilág, pp. 387-406 és 428-457. Giddens, Anthony (2008): *Szociológia*. Budapest: Osiris

Goffman, E. (2013): *A terepmunkáról*. in: Bodor Péter (szerk.): *Kvalitatív kutatási olvasókönyv - Szavak, képek, jelentés*, L'Harmattan, Budapest, 53-60. o.

Heltai Erzsébet – Tarjányi József (1999): *A szociológiai interjú készítése*. <https://www.academia.edu/>

Kvale, Steinar (2005) *Az interjú. Bev. a kvalitatív kutatás interjútechnikáiba*. Bp.: Jászöveg Műhely. 7.8.9. fejezet, 129-175.

Rosenthal, Gabriele (2013): *A történetmesélés gyógyító hatása*, in: Bodor Péter (szerk.): *Kvalitatív kutatási olvasókönyv - Szavak, képek, jelentés*, L'Harmattan, Budapest 228-248. o.

Rudas Tamás (2006) *Közvélemény – kutatás - Értelmezés és kritika*. Budapest: Corvina

Schütz, Alfred (1984): *A cselekvések köznapi és tudományos értelmezése*. In: Hernádi Miklós (szerk.): *A fenomenológia a társadalomtudományban*. Budapest: Gondolat, 178-228.

Síklaki István (2006): *Vélemények mélyén. A fókuszcsoporthoz tartozó módszer a kvalitatív kutatás alapmódszere*. Bp: Kossuth

Sztompka, Piotr (2009): *Vizuális szociológia. A fényképezés, mint kutatási módszer*. Bp.- Pécs, Gondolat – PTE

Vicsek Lilla (2006): *A fókuszcsoporthoz tartozó módszer*. Budapest: Osiris

Weber Max (1987): *Gazdaság és társadalom. A megértő szociológia alapjai*. 1. Szociológiai kategóriáiban. (részlet) Budapest, KJK, 38-43.o., 51-54.o.